

Música, història i societat

2015/2016

Codi: 100533

Crèdits: 6

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2500239 Història de l'art	FB	1	0

Professor de contacte

Nom: Xavier Daufí i Roderigas

Correu electrònic: Xavier.Daufi@uab.cat

Utilització de llengües

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Prerequisits

No hi ha prerequisits especials.

Objectius

Es tracta d'un curs d'introducció a la música que contempla diferents aspectes del fet musical. El temari de l'assignatura s'articula en quatre grans eixos: teoria i llenguatge musical, forma i estructura de la música, història de la música i la música com a activitat social. Es tindran en consideració també, en el desenvolupament d'aquests punts, les relacions entre la música i altres disciplines artístiques.

En acabar el curs l'alumnat haurà de:

- Posseir una visió global de la història de la música del món occidental.
- Reconèixer els diferents estils musicals.
- Saber situar la producció musical en el seu context.
- Conèixer els principals conceptes teòrico-musicals i saber-los explicar i aplicar adequadament.
- Conèixer les formes musicals principals de les diferents èpoques.
- Conèixer l'ús social de la música.
- Conèixer i entendre les relacions entre la música i altres disciplines artístiques.

Competències

- Demostrar que es coneix la història de les idees artístiques i els principals corrents teòrics que han impulsat la reflexió sobre l'art, el cinema, els seus creadors i el seu públic al llarg de la història.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva, tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Interpretar l'obra d'art en el context en el qual es va gestar i relacionar-la amb altres formes d'expressió cultural
- Que els estudiants hagin demostrat que comprenen i tenen coneixements en una àrea d'estudi que parteix de la base de l'educació secundària general, i se sol trobar a un nivell que, si bé es basa en llibres de text avançats, inclou també alguns aspectes que impliquen coneixements procedents de l'avantguarda d'aquell camp d'estudi.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.

- Que els estudiants sàpiguen aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica
- Respectar la diversitat i la pluralitat d'idees, persones i situacions.

Resultats d'aprenentatge

1. Accedir a les fonts electròniques d'informació i elaborar i comunicar aquesta informació en formats electrònics
2. Analitzar les idees artístiques sobre un fenomen artístic, els seus creadors i els seus receptors en un context cultural determinat.
3. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent
4. Establir una planificació per desenvolupar un treball sobre la matèria.
5. Identificar el context en què s'inscriuen els processos històrics
6. Identificar els mètodes propis de la història i la seva relació amb l'anàlisi de fets concrets
7. Identificar i analitzar el vocabulari específic que ha produït cada una de les formacions socials que seran analitzades
8. Identificar i interpretar les diverses etapes històriques des de la prehistòria fins a l'època contemporània
9. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
10. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina
11. Reconèixer les bases de dades bibliogràfiques més idònies per obtenir les fonts sobre un determinat tema
12. Reconstruir el panorama artístic d'un determinat context cultural
13. Relacionar els elements i els factors que intervenen en el desenvolupament dels processos històrics
14. Relacionar una imatge artística amb altres fenòmens culturals de la seva època.
15. Treballar en equip respectant les diverses opinions.
16. Utilitzar correctament el lèxic específic de la història
17. Utilitzar lèxic específic de la història

Continguts

LA MÚSICA I ELS SEUS COMPONENTS

Textura musical. Una combinació d'elements: melodia, contrapunt i harmonia

El timbre. Els instruments. Instrumentació

La notació musical: orígens i evolució

Estructura de la música. Conceptes bàsics. Les formes musicals a través de la història

UNA BREU VISIÓ HISTÒRICA DE LA MÚSICA

L'edat antiga

L'època medieval

Renaixement

Barroc

Classicisme

El segle XIX

Els segles XX i XXI

LA MÚSICA COM A ACTIVITAT SOCIAL. ALGUNS EXEMPLES

L'època medieval: la música a l'església

Barroc: la música als palaus

Classicisme i segle XIX: adveniment del concert públic i el seu desenvolupament

Metodologia

Es distingiran durant el curs dos tipus de sessions: classes magistrals i sessions preparatòries a la realització del treball. A les classes magistrals es desenvoluparan els diferents punts del programa, assenyalats a l'apartat "Continguts" d'aquesta guia. Les sessions preparatòries hauran de servir per definir les línies generals del treball i supervisar-ne la seva realització.

El professor estarà a disposició dels alumnes en un horari de despatx determinat a principi de curs en el que, prèvia cita, es podrà consultar qualsevol aspecte relacionat amb els continguts, les activitats formatives, les activitats d'avaluació o altres aspectes relacionats amb l'assignatura.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Classes magistrals	45	1,8	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Tipus: Supervisades			
Elaboració d'un treball en grup	15	0,6	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 9, 11, 12, 13, 14, 15, 17
Sessions preparatòries per a l'elaboració d'un treball	3	0,12	1, 4, 10, 11, 15
Tutoria individual	12	0,48	1, 4, 7, 11, 16
Tipus: Autònomes			
Estudi personal	25	1	2, 3, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17
Lectura de diferents llibres proposats a la bibliografia	25	1	2, 3, 5, 7, 8, 9, 11, 12, 13, 14, 16, 17
Lectura de texts suplementaris proposats a classe	25	1	2, 5, 6, 7, 8, 9, 12, 13, 14, 16, 17

Avaluació

La matèria s'avaluarà en base a dues activitats de caire obligatori, a més de l'assistència i participació a classe: un treball (40%) i un examen (50%). L'assistència i participació tindran un pes, en la nota final, d'un 10%: s'afegirà un punt a la qualificació final de tot aquell alumne que hagi acreditat un 80% o més d'assistència. **Per al càlcul de la nota final caldrà tenir aprovades les dues activitats obligatòries** (l'examen i el treball).

L'examen, que tindrà lloc dins del període lectiu, al final del quadrimestre, consistirà en la realització de diversos exercicis: temes a desenvolupar, resolució de qüestions breus i/o comentari d'audicions.

Reavaluació: En el període de reavaluació, fixat per la Facultat, els alumnes que no hagin superat les activitats d'avaluació descrites podran demanar ser reavaluats. Caldrà tenir en compte, tanmateix, que **per demanar ser reavaluat l'alumne haurà d'haver participat en totes les activitats obligatòries d'avaluació indicades al primer paràgraf d'aquest apartat.**

Es considerarà "No avaluable" aquell alumne que participi en menys del 25% de les activitats d'avaluació.

Un cop publicades les notes dels treballs i exàmens, s'indicarà una data i lloc de revisió. No es farà cap revisió fora de l'horari prèviament establert.

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Assistència i participació	10	0	0	1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17
Examen	50	0	0	3, 5, 6, 7, 8, 12, 13, 14, 16, 17
Treball	40	0	0	1, 3, 4, 7, 9, 11, 12, 15, 16, 17

Bibliografia

- ABRAHAM, G. (1986), *Historia universal de la música*, Madrid: Taurus.
- ANGLÈS, H. (1935 / R. 1988), *La música a Catalunya fins al segle XIII*, Barcelona: Biblioteca de Catalunya.
- BAINES, A. (1988), *Historia de los instrumentos musicales*, Madrid: Taurus.
- BALLESTER, J.- ESCALAS, R.- GARRIGOSA, J. (2000), *Història de la música catalana, valenciana i balear, vol. I: dels orígens al Renaixement*, Barcelona: Edicions 62.
- BASSO, A. (1986), *Historia de la música 6: La época de Bach y Haendel*, Madrid: Turner Música.
- BIANCONI, L. (1986), *Historia de la música 5: El siglo XVII*, Madrid: Turner Música.
- BONASTRE, F. (1977), *Música y parámetros de especulación*, Madrid: Alpuerto.
- BONASTRE, F. (1999), *Introducció a la història de la música*, Barcelona: ed.de la Universitat Oberta de Catalunya.
- CALDWELL, J. (1984), *La música medieval*, Madrid: Alianza.
- CASINI, C. (1987), *Historia de la música 9: El siglo XIX (segunda parte)*, Madrid: Turner Música.
- CATTIN, G. (1987), *Historia de la música 2: El medioevo (primera parte)*, Madrid: Turner Música.
- CHAILLEY, J. (1979), *La musique grecque antique*, Paris : Les belles lettres.
- COMOTTI, G. (1986), *Historia de la música 1: La música en la cultura griega i romana*, Madrid: Turner.
- De CANDÉ, R. (1982), *Diccionario de la música*, Barcelona: Edicions 62.
- Di BENEDETTO, R. (1987), *Historia de la música 8: El siglo XIX (primera parte)*, Madrid: Turner Música.
- DOWNS, Ph. G. (1998), *La música clásica: La era de Haydn, Mozart y Beethoven*, Madrid: Akal Música.

- FUBINI, E. (1988), *La estética musical desde la Antigüedad hasta el siglo XX*, Madrid: Alianza.
- FUBINI, E. (2001), *Estética de la música*, Madrid: A. Machado Libros.
- GALLICO, C. (1986), *Historia de la música 4: La época del humanismo y del renacimiento*, Madrid: Turner Música.
- GALLO, F. A. (1987), *Historia de la música 3: El medioevo (segunda parte)*, Madrid: Turner Música.
- GROUT, D. J. - PALISCA, C. (1984), *Historia de la música occidental*, Madrid: Alianza.
- HARNONCOURT, N.(2006), *La música como discurso sonoro. Hacia una nueva comprensión de la música*. Barcelona: Acantilado.
- HOPPIN, R. (1991), *La música medieval*, Madrid: Akal Música.
- KAROLYI, O. (1975 /R. 1992), *Introducción a la música*, Madrid: Akal.
- LANZA, A. (1986), *Historia de la música 12: El siglo XX (tercera parte)*, Madrid: Turner Música.
- MICHELS, U. (1982), *Atlas de música*, Madrid: Alianza.
- MORGAN, R. (1999), *La música del siglo XX*, Madrid: Akal Música.
- MULLER, A. et Alii (1995), *Ateliers: Instruments, musiques et musiciens de l'antiquité classique*, Cahiers de la Maison de la Recherche, Université Charles-de-Gaulle.
- PESTELLI, G. (1986), *Historia de la música 7: La época de Mozart y Beethoven*, Madrid : Turner Música.
- PISTON, W. (1955), *Orchestration*, New York : W. W. Norton & Company.
- PISTON, W. (1991), *Armonía*, Barcelona : Editorial Labor.
- PISTON, W. (1998), *Contrapunto*, SpanPress Universitaria.
- PLANTINGA, L. (2002), *La música romántica*, Madrid : Akal Música.
- RANDEL, D., editor. (1997), *Diccionario Harvard de música*, Madrid: Alianza editorial (Alianza Diccionarios).
- RAYNOR, H. (1986), *Una historia social de la música*, Madrid: Siglo XXI.
- REESE, G. (1989), *La música en la edad media*, Madrid, Alianza.
- SADIE, S., editor. (1980, 6a ed.) *The New Grove Dictionary of Music and Musicians*, 20 vols., Londres: Macmillan Pub.
- SADIE, S. (1994), *Guía Akal de la Música*, Madrid: Akal (Akal Música nº 7).
- SALVETTI, G.(1986), *Historia de la música 10: El siglo XX (primera parte)*, Madrid, Turner Música.
- STEVENS, D., ROBERTSON, A. (1972), *Historia General de la Música*, 4 vols., Madrid: Istmo (Fundamentos nº 5).
- VALLS, M. (1978), *Para entender la Música*, Madrid: Alianza editorial.
- VINAY, G. (1986), *Historia de la música 11: El siglo XX (segunda parte)*, Madrid: Turner Música.